

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/3/2018
Identifikačné číslo spisu:	2208217015
Dátum vydania rozhodnutia:	23.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2208217015.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ A. K., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matky J. K., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcej v D., D., zastúpenej Consilior Iuris s. r. o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 51, za ktorú koná ako konateľ advokát JUDr. Róbert Dupkala a otca C. K., nar. XX. XX. XXXX, bývajúceho v J., K., F. a 2/ X. K., nar. X. XX. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matky J. K., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcej v D., D., zastúpenej Consilior Iuris s. r. o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 51, za ktorú koná ako konateľ advokát JUDr. Róbert Dupkala a otca neuvedeného, za účasti C. I., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcej v V., V., zastúpenej JUDr. Petrom Schmidlom, advokátom so sídlom v Malackách, Záhorácka 11/A a Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11P/57/2008, o dovolaní C. I. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/46/2017 z 21. júna 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) č. k. 11P/57/2008-717 z 26. septembra 2016, ktorým prvoinštančný súd zveril maloletú A. a maloletého X. do osobnej starostlivosti matky, zaviazal otca maloletej A. prispievať na výživu maloletej mesačne minimálnym zákonným výživným a rozhodol o trovách konania. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že prvoinštančný súd zistil skutkový stav v potrebnom rozsahu a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie C. I. (ďalej len „dovolateľka“), osobne sa starajúca

o maloletých, v ktorom uviedla, že dovolanie podáva podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“), pretože rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená a to konkrétne od otázky, či názor maloletých, čo do vyjadrenia k meritu veci, je tak prehliadnuteľný, že nie je potreba ich osobitne vypočítať k závažným otázkam ich výchovy a tento názor zohľadniť pri rozhodovaní súdu vo veci samej.

3. V lehote na podanie vyjadrenia k dovolaniu sa vyjadrila matka maloletých, ktorá uviedla, že dovolanie nepovažuje za prípustné, keďže predmetná otázka už bola dovolacím súdom vyriešená v odôvodnení rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 193/2007 a navyše bola priamo vyriešená aj v § 100 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Dovolanie preto navrhla odmietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Podľa § 428 C. s. p. v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

6. Podľa § 447 písm. d/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak nemá náležitosti podľa § 428.

7. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. V ustanovení § 428 C. s. p. sa za jednu z náležitostí dovolania považuje aj uvedenie toho, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody). Civilný sporový poriadok pritom v ustanoveniach § 420 a § 421 rozlišuje dva druhy dovolacích dôvodov. V prvom prípade (ust. § 420 C. s. p.) sa jedná o dovolanie podané z dôvodu existencie tzv. zmatečností vád a v druhom prípade (ust. § 421 C. s. p.) sa jedná o dôvod dovolania spojený s právnym posúdením veci. Dovolatelka v dovolaní ako dovolací dôvod namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.). Predmetnú právnu otázku vymedzila tak, že dovolací súd sa ešte nezaoberal otázkou, či je názor maloletých, čo do vyjadrenia k meritu veci tak prehliadnuteľný, že nie je potreba ich osobitne vypočítať k závažným otázkam ich výchovy a tento názor zohľadniť pri rozhodovaní súdu vo veci samej. Inak povedané, či vo veciach týkajúcich sa maloletých detí má byť zisťovaný ich názor a či sa má ich názor zohľadniť.

11. Podľa názoru dovolacieho súdu v prejednávanej veci dovolateľka síce formálne označila za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 C. s. p., no vychádzajúc z obsahu jej dovolania v skutočnosti namietala, že v konaní nebol dostatočne zistený názor maloletých detí a uvedená skutočnosť vo svojej podstate mala za následok nezákonnosť celého konania a v ňom vydaných rozhodnutí (štvrtá strana dovolania druhý odsek zhora). Namietala teda nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ktoré však nie je dovolacím dôvodom v zmysle ustanovení § 420 a § 421 ods. 1 C. s. p., a teda ani dovolacím dôvodom spočívajúcim v nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Dovolaťka tak v podstate nenamietala právne posúdenie veci odvolacím súdom, ale jeho skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ust. § 442 C. s. p. je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Takto vymedzený dôvod dovolania preto nemožno považovať za vymedzený v súlade s ustanovením § 428 C. s. p. Dovolanie preto nespĺňalo náležitosti vyžadované citovaným ustanovením, čo malo za následok jeho odmietnutie v zmysle cit. ust. § 447 písm. d) C. s. p.

12. Dovolací súd považuje za potrebné dodať, že otázka, či má byť vôbec zisťovaný názor maloletých detí a či sa má naň prihliadať, nebola súdmi nijako spochybnená. Odvolací súd v bode 35 odôvodnenia svojho rozsudku výslovne uviedol, že názor maloletých detí bol riadne zistený. Samotný spôsob zistenia názoru maloletých detí je vecou úvahy súdu, pri ktorej súd prihliada na vek a vyspelosť maloletého.

13. Ďalej dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že aj v prípade, ak by sa vychádzalo z formálneho vymedzenia dovolacieho dôvodu v dovolaní, t. j. že ním je nesprávne právne posúdenie veci v otázke, či vo veciach týkajúcich sa maloletých detí má byť zisťovaný ich názor a či sa má ich názor zohľadniť, nebol by splnený dovolateľkou tvrdý predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., teda že ide o otázku, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená. Označená otázka bola totiž riešená v uznesení najvyššieho súdu z 19. marca 2008 sp. zn. 2 Cdo 193/2007, v ktorom najvyšší súd výslovne uviedol, že pokiaľ maloleté dieťa je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne, pričom názor maloletého dieťaťa môže zisťovať nielen jeho výsluchom priamo na pojednávaní, ale aj prostredníctvom príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí. Okrem toho je namietaná právna otázka výslovne riešená aj platnou právnou úpravou, a to v § 38 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého ak maloletý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne, pričom tento názor zisťuje spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti (a obdobne aj čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa). Od uvedenej otázky treba odlišovať dovolaním nenamietanú otázku najlepšieho záujmu dieťaťa, ktorá je rozhodujúcim hľadiskom pri rozhodovaní vo veciach týkajúcich sa maloletých detí.

13. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. d/, resp. aj písm. c) C. s. p. odmietol.

14. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa ust. § 453 ods. 1 C. s. p. v nadväznosti na ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku, tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.